

Spis treści

Słowo wstępne / 7

Życie i dzieje u Wilhelma Diltheya. Krytyka rozumu historycznego jako filozofia hermeneutyczna / 11

Hasło krytyki rozumu historycznego. Pojawienie się świadomości historycznej / 12 - Krytyka rozumu historycznego jako transcendentálna filozofia nauk humanistycznych i zarazem krytyka transcendentalizmu Kantowskiego / 15 - Krytyka intelektualizmu i koncepcja człowieka w różnorodności jego sił. Dalsze punkty rozbieżności z Kantem. Potrzeba nowych kategorii świata dziejowego / 18 - Nowa krytyka rozumu a problematyka czasu u Diltheya / 20 - Historyka - prolegomena do hermeneutyki dziejów / 26 - Idea regulatywna filozofii życia, nadająca jej charakter systematycznej, spójnej całości / 28 - Historyk idei jako hermeneuta / 34 - Historia jako narzędzie filozofii / 39 - Inspiracje z dziejopisarstwa. Schlosser: koncepcja człowieka dziejowego i filozoficzne znaczenie dziejów powszechnych / 40 - Dilthey: dzieje nie są rozwinięciem ahistorycznego wzorca / 45 - Burckhardt i Ranke: związek przyczynowy a związek strukturalny / 49 - Dilthey nie był epigonem historyzmu / 51 - Od krytyki rozumu historycznego do hermeneutycznej filozofii życia / 56 - Zainteresowanie dziejami a filozofia. W jakich kontekstach pojęcia dziejów i dziejowości stają się owocne dla filozofii / 79 - Życie jako dzieje / 97 - Struktura życia / 108 - Przeżycie i znaczenie. Kategorie wartości, celu oraz siły / 118 - Kategoria rozwoju i kształtowania. Twórczy charakter ekspresji / 131 - Kształtowanie jako wyraz „mocy twórczej” człowieka. Logos życia a filozofia hermeneutyczna / 138 - Człowiek jako istota dziejowa / 147

Anarchia światopoglądów a świadomość historyczna. Przewycięzanie relatywizmu w metafizologii Wilhelma Diltheya / 155

Wilhelma Diltheya filozofia życia a irracjonalizm / 177

Dilthey i utrata wiary w rozum? / 193

Filozofia jako hermeneutyka życia / 203

Hans-Georg Gadamer i spór o miejsce
Wilhelma Diltheya w tradycji hermeneutycznej / 213

„Psychologiczna scholastyka” i „prawdziwy człowiek”.
Wilhelm Dilthey wobec szkoły Franciszka Brentany / 243

Życie a pojęcie. Logika „mowy ewokującej”
u Georga Mischa / 261

Natura ludzka, historia i polityka w antropologii
Helmutha Plessnera / 287

Problematyczność człowieka i doświadczenie historii jako motywy powsta-
nia antropologii współczesnej. Człowiek jako moc / 288 - Ekscentryczne
położenie człowieka i jego konsekwencje dla antropologii kultury / 296 -
Plessnera antropologiczne uzasadnienie polityki / 302

Ingarden i Plessner. O krytyce fenomenologii z pozycji
filozofii życia / 309

Między filozofią życia a egzystencjalizmem.
Droga Otto Friedricha Bollnowa / 327

Hermeneutyczna filozofia poznania i jej antropologiczne
konsekwencje u Otto Friedricha Bollnowa / 337

Rozum jako zasada miary. Rozważania o antropologicznej
koncepcji rozumu u Otto Friedricha Bollnowa / 361

Przypisy / 379

Indeks osób / 407

Nota edytorska / 410